

ferre ad proximiora, scilicet, ad iuramentum, non vero ad pactum: quia haec relatio fieri non potest salua recta constructione, ut ex text. patet: item, quia text. dicit, quod pactum ipsum sit iuramento firmatum. Quo fit, vt verisimiliter sit & tenenda in iudicando & consulendo superdict. receptissima sententia, ex qua improbantur omnes quatuor effectus ex contraria eliciti supra in d. secundo fundamento, quia omnes sunt falsi, & contra eos tenent etiam Dd. vt retuli in d. authent. *Sacramenta purum, n. 30 post Couar. vbi supra.*

Tertium etiam fundamento non obest: quia presupponimus, tempore alienationis praefata nullam lassionem interuenire in pretio rei vendita, quia iusto pretio fuit fundus dotalis alienatus, & sic cessat omnino hoc tertium fundamento.

Quartum etiam fundamento cessat: quia quamvis principaliter in præd. alienatione agatur de securitate emtoris, negari non potest, quin etiam secundario, & in quandam consequentiam agatur de re vxoris, & de ipsius præiudicio; Quandoque idem fundus dotalis venditur pretio certo assignato, sciente consentiente & iurante muliere: ac per consequens, scit & intelligere debet pretium sibi remanere, non vero fundum.

¶ Et actus & agentium non operantur ultra intentionem eorum primitiua vel secundariam, secundum Bald. s. i. si absens, num. 3. C. sacer. per Alex. & Ias. in d.

I non omnis, ante num. 1. Item iuramentum super factio (hoc est) in alienatione rei propria extenditur ad omnem ius dependens ab illo facto, super quo iuratur & ei prejudicat, nec requiritur quod sciatur particulariter & in specie omne ius dependens a facto, ut in l. si duo patroni, & idem Italianus, & in l. duob. §. si quis iuraverit, cum sequent. ff. de iure vir. Alexan. conf. 27. n. 4. lib. 1. vbi Bart. & alios citata hoc, retulit in p. de iuramento confirmatione, c. 71. n. 1. & 2.

¶ Ad quintum & fundamento respondeo, quod in proposito maritus nihil recepit, nec ex hoc incremento aliquid lucrat, cum ad emtorem pertineat & penes ipsum sit, ac proinde non potest dici donatio, quæ si esset, adhuc non comprehendetur sub prohibitione iuri, cum ex ea maritus non sit factus locupletior, ut in l. si mulier, 6. in ordin. ff. de donat. inter vir. & vxor. Palat. Rub. late in repet. Rub. §. 48. in princ. pag. 62.

¶ Secundo modo respondeo: quod si licet sint, qui affirmant donationem inter virum & vxorem non confirmari iuramento, eaq; opinio communis nuncupatur, verior tamen & receptissima est sententia contraaria, ut latissime deduxi in d. cap. 2. per tot. 1. part. de iuram. confirmator. Idq; iuramentum extenditur ad omne ius, dependens ab illo facto, ut supra est dictum, & ideo nocet etiam ipsi mulieri iuranti respectu sua dota & suis hereditibus, sed non respectu emtoris. ¶ Tertio & respodo, quod quamvis donatio inter virum & vxorem sit prohibita, confirmatur tamen morte donatoris, l. 1. & 3. & l. si maritus la. segunda, & l. Papinius, & l. cum hic statut. in princ. ff. de donat. inter vir. & vxor. & l. donations, quas parentes, C. codem tit. cap. fin. eod. tit. in decreto. l. 4. tit. 11. part. 4. Palat. Rub. in repet. rub. de donat. inter vir. & vxor. §. 69. in principio, pag. mibi 114. ¶ Nec obstat, quod ad hoc, ut huiusmodi donatio morte confirmetur, requiritur traditio rei donatae in vita, ut est tex. cum gl. in d. l. Papinius, ut ibi notant omnes, & Palat. Rub. in d. Rub. §. 76. num. 1. pag. 126. testatur communem. Ias. in l. frater a fratre, in lectura, num. 4. in quinta columna illius numeri, in principio, & in repet. num. 43. & Palat. Rub. in l. 17. Tantum numero 11. Gregor. Lopez. in dict. l. 4. in glossa. En su vida. Quia respondeo, quod respectu mariti nihil donatur, ideo non est necessaria traditio, respectu vero extra iuris emtoris non est prohibita donatio, & ei fit traditio.

Vltimo & fundamento satis sit pluribus modis. Pri-

mo, quod d. iure securum (si credimus Cagnolo in l. 2. n. 63. C. de refind. vendit.) loquitur, quotiescumque interuenit dolus, ut constat ex verbis tex. circumuentis, & aduertit glossa, ibi, eodem verbo, vel melius hoc verum est, cum dolus aduersarii adfuit, & eodem modo adfuit in d. sires, §. 1. versiculo enim vero, ibi, circumuentia est. Sed hic intellectus ad illa iuria fallissimus est: quia

imo dispositio eorum procedit, etiam non dato dolo aduersarii, sed tantum lassione re ipsa in estimatione rei dotalis, ut significant verba illa text. in versiculo enim vero circumventis modo circumuenta est, & notat glossa verb. circumuenta, id est, re ipsa & non dolo.

¶ Quod patet etiam, quia speciale est in causa doris & inter coniuges, ut minor lassio quam dimidiat sufficiat, quasi in his respectus boni & qui potenter sit, quam in aliis, ut optime post alios contra Cagnol. aduertit Pinellus in repet. dict. L. 2. prima parte, cap. 1. num. 14. & 16. id quod hodie expressissime approbat in l. 16. titul. 11. part. 4.

Nec obstant verba circumuentis & circumuenta di-

corum iurium, quia aliquando significant lassionem re ipsa absq; dolo, ut in l. in causa, §. penultimo ff. de mino.

& in l. item si pretio, §. fin. ff. locat. vbi glossa aduertit: sicut etiam verbum deceperit accipitur aliquando pro lapsu sua facilitate absq; dolo alterius, l. non omnia, 45. ff. de minoribus. Ita Pinellus vbi supra a dict. numer. 14. Ideo respondeo secundo, quod præd. iura loquantur, quando ab initio dos estimata datur viro, & in estimatione contingit lassio; At vero nos agimus, quando reminisciamur in dotem datum, postea durante matrimonio maritus de consensu uxoris iurato videtur iusto pretio. ¶ Nec obstat, quod ex postfacto crescat pretium & valor ipsius, quia valor rei ad scendum, an sit lassio necne, tantum consideratur tempore contractus, non vero ulteriori, ut bene probat Aymon Crauet. consil. 114. num. 16. & consil. 188. num. 4. Pinellus in d. l. 2. 3. part. cap. 4. num. 55. folio 152. & approbat expresse in l. 6. vers. 1. Otto fidei: mos, el segundo, ibi. Que pudiera valer en aquella sazón que la compro, título 5. paritas. Sed illo tempore pretium, quo venit res dotalis, erat iustum; Ergo si postea crescat, non habetur in consideratione, precipue, cum esset incertum, an cresceret vel decresceret: quo casu etiamsi postea succedat, lassio non consideratur, ut supra probatum est. Tertio & respondeo, quod renuntiatio specialis d. l. 2. etiam non iurata tollit ipsius remedium, etiamsi alias id locum haberet, ut ibi Doctores resoluti, argumento l. penultima, C. de paci. & testatur communem Couar. lib. 2. variar. refut. cap. 4. num. 1. D. & Anton. de Padilla in dict. l. 2. num. 42. quos retulit & fui sequetus in meo tractatu de iuramento confirmatorio, prima parte, cap. 26. num. 2. Imo iuramentum maioris 25. ann. non tantum speciale, sed etiam generale de non veniendo aduersari contractum venditionis, excludit etiam ab illo beneficium, ut cum receptis sententiis resoluti in d. cap. 26. num. 4. & 5. Sed cum in presenti casu detur specialis mulieris renuntiatio dict. l. secunda, item & iuramentum ipsius, de non contraveniendo illo modo & causa dict. contractui, & iuramentum prædict. extendatur ad omne ius ex facto dependens, merito, quod excludat ipsam a quacunque lassione etiamsi tempore contractus et interuenient, dum tamen eo casu non esset enormissima, quia tunc iuramento & renuntiatio prædict. non obstantibus posset sibi iuris auctoritate collere super prædict. lassione, etiam aduersari emtorum, ut deduxi in dict. authentica sacramenta pubera, numero 92. & sequentibus, & in dict. capit. 26. num. 7. Item sufficeret etiam ad hoc enormis lassio cum metu reverentiali, ut supra dixi in tertio fundamento prioris partis. Harum autem nulla contigit in proposito:

Ergo

Ergo heredes mulieris praefata contenti esse debent cum solo pretio conuento tempore alienationis, & in instrumento ipsius. Et ita existimo de iure esse tenendum ego D. I. G. saluo meliori iudicio Placentiæ 15. mensis Aprilis 177. Quo fit, ut si res dotalis prædict. non iusto pretio fuerit vēdita, sed in prædict. alienatione mulier enormiter laderetur in pretio, iuncto metu reverentiali, videatur sibi suecūdūm fore aduersari heredes mariti pro supplemento iusti valoris & pretii, iuxta dicta in d. tertio fundamento primæ partis: sed hoc cessat in nostro casu, cum prædict. res dotalis iusto pretio alienata fuerit.

S U M M A R I A.

- 1 Absens audiri debet super excusationis causis, quare comparare non possit.
- 2 Proprie dicitur quæ recognoscere chirographum proprium, non vero alienum.
- 3 Schedula tunc denum habeat paratam ex sequentem, quando recognita est ab eodem, qui eam subscripti, vel subscribere mandauit, non vero ab eo, qui neque subscripti, nec subscribere mandauit.
- 4 Contractus sive instrumentum, etiam publica, de iure communis non habebant exequutionem paratam.
- 5 Geminatio verborum significat præcisam intentionem.
- 6 Agnitus schedula tantum noce agnoscendi, non vero alij tertio.
- 7 Instrumentum, quo aliud referatur, exequi non potest, nisi primo, ad quem sit relatio, producit.
- 8 Scriptura non facta ad obligandum, sed ad alium effigium, in qua referatur alia dispositio, id est, in qua continetur obligatio, non est sufficiens ad petendum debitum, sed producere debet altera dispositio.
- 9 Verba enuntiativa inter easdem personas inducit probationem.
- 10 Verba narrativa facientia mentionem de mandato, non probant mandatum, etiam si notarius referat se ad proprium eius instrumentum, dicet, ut apparet in talis instrumento a me rogato & confitio, nisi illud producatur.
- 11 Non creditur instrumento aliquid attestanti de pretrerito.

C O N S I L I V M . X X I I :

Vlo processu causæ exequutionis in gradu applicationis, pendentes inter testamentarios cuiusdam eximii iuris periti appellant, & quendam Ioannem ex aduerso appellatum, existimo de iure reuocandam esse sententiam latam in prima instantia aduersari d. testametarios, exequutionemq; ipsam annullandam. Primo, quia prædict. exequutione fuit facta virtute cuiusdam chirographi subscripti, ut fertur a prædict. defuncto habiti pro recognito in contumaciam vnius ex d. exsequitoribus testametri, qui fuit citatus, ut personaliter copareret ad recognoscendum chirographum: quia iudex minime potuit habere pro recognito d. chirographum: quia citatus coparuit in termino p. sum procuratorem habentem ad id speciale mandatum, & allegantem causas excusationis sui principalis, quibus impeditus erat, ut comparere minime posset, sicut dici non potest contumax. ¶ Quinimo & debet audiri super d. excusationis causis, sibi q; terminum dñs ad p. bandum & coparendum, iuxta tex. in l. 2. §. si quis in iudicio, ff. si quis canxi. l. 37. tit. 11. par. 5. & ibi Gregor. Lop. & L. 11. 7. & l. 12. tit. 23. par. 3. optime Aff. dec. Neapol. 29. & 50. Imo iustum impedimentum itineris excusat a p. tene ex communicationis, ita q; non sit necessaria absolutorio. Abb. in c. 2. de testib. copren. refert & sequitur Roder. Suar. alleg. 13. col. 2. Imo etiamsi citatus nullæ excusationem haberet, & vere esset contumax, nullo modo potuit iu-

Secunda ratio, quare exequutio praefata locu non habet, est, quia licet intercessisset vera agnoscitio, ipsa tantum noceret agnoscendi, non vero alteri tertio, ut expresse in terminis tenet alios allegans Rebuff. in 1. tom. ad constitutiones Gallic. in studio de chirograph. & sched. recogn. in prefatione, n. 26. Couarr. & Didac. Perez. vbi sup. Ergo factum sive non factum huius exsequitoris te-

BBB 3

